

СТАНОВИЩЕ

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.3 Животновъдство, Научна специалност: «Овцевъдство и козевъдство» към Земеделски институт - Стара Загора.

Автор на дисертационния труд: Даниела Николаева Митева

Тема на дисертационния труд: «Генетична и средова вариабилност на някои продуктивни признаци при овце от Синтетична популация българска млечна в стадото на Земеделски институт – Стара Загора»

Член на научното жури: доц. д-р Цонка Атанасова Оджакова, Научен център по животновъдство и земеделие- Смолян, Професионално направление 6.3 Животновъдство. Научна специалност: «Овцевъдство и козевъдство»

I. Актуалност на изследвания проблем

Представеният от докторанта дисертационен труд разглежда актуален научен проблем свързан с анализ на генетичната структура на стадото СПБМ в Земеделски институт – Стара Загора, неговата хетерогенност и връзката с продуктивните признаци: млечност, плодовитост и живо тегло. Изследванията върху качествения състав и коагулационна способност на млякото при овце от СПБМ с различен генотип, установяване на индивидуалната коагулационна способност и качествения състав на млякото при породите Аваси, Лакон, Хиос, Черноглава плевенска и овцете от СПБМ са от изключително значение за получаването на качествени млечни продукти, по-високи доходи и потвърждават актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем.

II. Цел, задачи и методи на изследване (хипотези на дисертационния труд)

Заглавието съответства напълно със съдържанието на дисертацията. Целта на изследването е добре формулирана. Поставените задачи са седем. Така формулирани задачите са достатъчни за реализиране на целта, въвеждат по подходящ начин в изследванията и представляват научен и приложен интерес по изследваните въпроси. Представения обзор, доказва широката информираност на докторанта по проблема, възможността да борави с научни източници и прави необходимите изводи, насочвайки литературната справка към тематичната проблематика на дисертацията. В частта материал и методи са посочени принципни постановки залегнали в дисертационния труд. Обект на проучването са овце от СПБМ, Лакон, Аваси, Черноглава Плевенска, Хиос. Използвани са данни от родословните книги за изследване на генетичната структура на овцете майки

от СПБМ. На основата на получената информация са установени генотипове на индивидите, чрез създаване на генетичен код. Извършен е задълбочен анализ млечност, плодовитост, живо тегло, като са използвани данни през периода 2006-2015.

Прилагани са актуални математически методи и софтуерни продукти за анализ на данните за генетичната структура на стадото от СПБМ. Използвана е съвременна апаратура за изследване на физикохимични и технологичните показатели на млякото от различни породи овце.

III. Визуализация и интерпретация на получените резултати. Използвана литература

Дисертационния труд е написан на 142 страници, като в структурно отношение са спазени изискванията за съдържание на необходимите раздели- увод (2стр.), литературен обзор (19 стр.), цел и задачи (1стр.), материали и методи (6 стр.), резултати и обсъждане (75 стр.) в т.ч. заключение, изводи и приноси), списък с литературните източници (21 стр.). Представеният материал е много добре онагледен, чрез включване в текста на 42 таблици и 45 фигури. Списъка на цитираната литература са посочени 177 източника, от които 31 на кирилица и 146 на латиница.

Анализа на продуктивните признаци- млечност, плодовитост и живото тегло на различна възраст през периода на проучване 2006- 2015 при овцете от СПБМ обогатяват знанията, а резултатите от изследванията ще бъдат полезни за широк кръг от научни специалисти за усъвършенстване и развитие на селекцията при тази популация и са важна крачка за повишаване на икономическия ефект от отглежданите овце.

Интерес за науката представлява проучването на съществуващата генетична структура на стадото от СПБМ от Земеделски институт–Стара Загора. Въз основа на извършения анализ се формират 15 групи в зависимост от процента кръвност на отделните породи в регистрирани генотипове. Получените резултати за млечността, плодовитостта, живата маса на овце от СПБМ в зависимост от генотипа дава задълбочен и детайлен анализ на състоянието на продуктивността на овцете през периода на проучване, и са ключови относно възможностите за постигане на ефективен и икономически генетичен прогрес.

Изследванията на качествения състав и индивидуалната коагулационна способност на млякото при различни породи овце са едни от най-важните показатели за структурата, добива и са от изключително значение за качеството на получените млечни продукти и високата доходност от тях.

IV. Приноси на дисертационния труд

Приемам представените от докторанта предложения за приноси, като според мен първи и четвърти са оригинални с висока научна стойност, а останалите са с висока научна и приложна стойност. Те отразяват обективно резултатите от изследванията.

V. Оценка на качеството на научните публикации, отразяващи резултатите в дисертацията
Основната част от дисертацията е представена в 1 научна статия, публикувана в ЖИВОТНОВЪДНИ НАУКИ.

VI. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

На основание представената дисертация изразявам своето високо мнение по отношение добра научна подготовка на докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представената разработка е изключително актуална и значима за науката и практиката, притежава качествата на научно изследване и има научно-приложна стойност. В процеса на разработване на дисертационния труд, докторантът е усвоил и приложил съвременни аналитични техники и нови методи за изследване, с което е повишил квалификацията си и е изградил умения за изследователска работа. Постигнал е уменията да анализира прецизно получените данни и представя резултатите нагледно и мотивирано, както и да формулира конкретни изводи.

Дисертационен труд изцяло отговаря на изискванията, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на научното жури да присъди на ДАНИЕЛА НИКОЛАЕВА МИТЕВА образователната и научна степен „Доктор“ по Научна специалност: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.3 Животновъдство, Научна специалност: «Овцевъдство и козевъдство».

Дата: 27.06.2022г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/доц.д-р Цонка Оджакова/

OPINION

Concerning: Dissertation for the award of educational and scientific degree "PhD" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine. Professional field 6.3 Animal Husbandry. Scientific specialty: "Sheep and Goat Breeding" at the Agricultural Institute - Stara Zagora.

Author of the dissertation: Daniela Nikolaeva Miteva

Topic of the dissertation: "Genetic and environmental variability of some productive traits in sheep of Bulgarian Dairy Synthetic Population in the flock of the Agricultural Institute - Stara Zagora".

Member of the Scientific Jury: Assoc. Prof. Tsonka Atanasova Odjakova, PhD, Scientific Center for Animal Husbandry and Agriculture - Smolyan, Professional field 6.3 Animal Husbandry. Scientific specialty: "Sheep and Goat Breeding".

I. Relevance of the researched problem

The dissertation presented by the PhD student examined a current scientific problem related to the analysis of genetic structure of the flock of Bulgarian Dairy Synthetic Population bred at the Agricultural Institute - Stara Zagora, its heterogeneity and the relationship with productive traits: milk yield, prolificacy and live weight. Studies on the qualitative composition and coagulation ability of milk in ewes of Bulgarian Dairy Synthetic Population with different genotype, establishing the individual coagulation ability and qualitative composition of milk in Awassi, Lacaune, Chios, Pleven black-head breeds and from ewes of Bulgarian Dairy Synthetic Population are extremely important for obtaining quality milk products, higher incomes and confirm the relevance of the problem developed in the dissertation.

II. Purpose, tasks and research methods (hypotheses of the dissertation)

The title fully corresponded to the content of the dissertation. The purpose of the study was well formulated. The set tasks were seven. The tasks formulated in this way were sufficient for the realization of the goal, they introduced in an appropriate way in the research and represented scientific and applied interest in the researched issues. The presented review proved the wide awareness of the PhD student on the problem, the ability to handle scientific sources and draw the necessary conclusions, directing the literature reference to the subject of the dissertation. The object of the study was sheep of Bulgarian Dairy Synthetic Population, Lacaune, Awassi, Pleven

black-head and Chios breeds. Data from the pedigree were used to study the genetic structure of the ewes of Bulgarian Dairy Synthetic Population. Based on the information obtained, the genotypes of the individuals were established by creating a genetic code. An in-depth analysis of milk yield, prolificacy and live weight was performed, using data for the period 2006-2015.

Up-to-date mathematical methods and software products were applied for analysis of the data on the genetic structure of the flock of Bulgarian Dairy Synthetic Population. Modern equipment was used to study the physicochemical and technological parameters of milk from different sheep breeds.

III. Visualization and interpretation of the obtained results. References

The dissertation was written on 142 pages, and in structural terms the requirements for the content of the necessary sections were met - introduction (2 pages), literature review (19 pages), purpose and tasks (1 page), materials and methods (6 pages), results and discussion (75 pages), incl. conclusion and contributions, list of references (21 pages). The presented material was very well illustrated by including in the text 42 tables and 45 figures. The list of references indicated 177 sources, of which 31 in Cyrillic and 146 in Latin.

The analysis of productive traits - milk yield, prolificacy and live weight at different ages during the study period /2006-2015/ in ewes of Bulgarian Dairy Synthetic Population would enrich the knowledge, and the results obtained would be useful for a wide range of researchers to improve and develop selection within this population and would be an important step in increasing the economic impact of sheep farming.

Of interest to science was the study of the existing genetic structure of the flock of Bulgarian Dairy Synthetic Population at the Agricultural Institute - Stara Zagora. Based on the performed analysis, 15 groups were formed depending on the percentage of blood of the individual breeds in registered genotypes. The obtained results for the milk yield, prolificacy and live weight of ewes of Bulgarian Dairy Synthetic Population depending on the genotype gave an in-depth and detailed analysis of the state of ewes' productivity during the study period and are key to the potential for effective and economic genetic progress.

Studies of the quality composition and individual coagulation capacity of milk in different sheep breeds are one of the most important indicators of the structure, yield and are extremely important for the quality of dairy products and their high profitability.

IV. Contributions of the dissertation

I accept the proposals for contributions submitted by the PhD student, as in my opinion the first and fourth are original with high scientific value, and the rest are of high scientific and applied value. They objectively reflect the results of the research.

V. Evaluation of the quality of the scientific publications, reflecting the results in the dissertation

The main part of the dissertation was presented in 1 scientific article published in "Bulgarian Journal of Animal Husbandry".

VI. Critical remarks, questions and recommendations to the candidate

Based on the presented dissertation, I express my high opinion regarding the good scientific preparation of the PhD student.

CONCLUSION

The presented dissertation is extremely relevant and significant for science and practice, has the qualities of scientific research and has scientific and applied value. In the process of developing the dissertation, the PhD student has mastered and applied modern analytical techniques and new research methods, which has improved her qualifications and built skills for making research. She has achieved the ability to accurately analyze the data obtained and present the results clearly and motivated, as well as to formulate specific conclusions.

The dissertation fully meets the requirements of LDASRB and the Regulations on the terms and conditions for obtaining scientific degrees and for holding academic positions in the Agricultural Academy, which gives me reason to evaluate it **POSITIVE**.

I allow myself to propose to the Scientific Jury to award DANIELA NIKOLAEVA MITEVA the educational and scientific degree "PhD" in Scientific specialty: 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, Professional field 6.3 Animal Husbandry, Scientific specialty: "Sheep and Goat Breeding".

Date: 27.06.2022

Prepared by:..........

/ Assoc. Prof. Tsonka Odzhakova, PhD /